

Confronterend handelen

30 maart 2016, door Michiel Osinga-Sanders

De soap die begon met verboden handelingen door Sikke Marinus heeft een vervolg gekregen. De coalitie in Opsterland moet het met een partij minder doen en veel politieke collega's vinden het nu terecht dat Marinus het veld moest ruimen. Zelfs Opsterlands Belang, de partij van Marinus, stuurde uiteindelijk aan op vertrek van hun voorman. De uitzondering is het CDA.

Beets Online maakt in dit artikel de tussenbalans op. Zoals de zaken er nu voor staan kan reeds de vraag worden gesteld of Marinus nu echt iets te verwijten valt. Dat verwijt moet in twee delen worden geknipt: een verboden handeling verrichten (als vertegenwoordiger of adviseur werkzaam zijn voor een ander die zaken doet met de gemeente en tegelijkertijd raadslid zijn) en je bewegen in een omgeving waarin het gebruikelijk is dat het belang van inhoud vóór gaat.

Marinus heeft, onder meer in de Leeuwarder Courant en in Sa!, zelf een antwoord op deze vraag gegeven. Althans, voor een deel. Marinus heeft erkend dat hij fouten heeft gemaakt maar hij heeft het algemeen belang, het doel, de inhoud voorop gesteld.

Rest de vraag of het zo vreemd is dat Marinus inhoud belangrijker vond dan de wet. Het integriteitsrapport van Berenschot geeft voor een deel een antwoord op die vraag. Het is past in de sfeer van de Opsterlandse politieke arena. Heeft het kritische integriteitsrapport tot een gewijzigd inzicht geleid in diezelfde arena?

Kooistra is sedert februari-maart 2015 op de hoogte van de belangenverstremming van Marinus. In het integriteitsrapport van Berenschot wordt Kooistra op twee punten een verwijt gemaakt: Kooistra heeft Marinus nimmer op het dragen van dubbele petten aangesproken en binnen het college – en dus ook in de richting van de burgemeester – heeft Kooistra nagelaten de mogelijke conflicterende belangen onder de aandacht te brengen.

Kooistra is van mening dat in het integriteitsrapport van Berenschot onvoldoende naar voren is gekomen dat hij Marinus meermalen op mogelijk met elkaar strijdige belangen heeft aangesproken. Dat mag misschien zo zijn, de onderzoekers hebben uit de hun ter beschikking staande informatie een totaal andere conclusie getrokken. De onderzoekers zijn afgegaan op de hen aangereikte informatie. Waarom heeft Kooistra, ervan uitgaande dat wat hij zegt juist is, zijn acties nooit aan de onderzoekers gemeld?

Nog los daarvan, het andere verwijt jegens Kooistra blijft fier overeind.

Had Kooistra burgemeester Van Selm tijdig ingelicht, dan was de vraagstelling naar de VNG anders geweest. Je kunt wel "met de kennis van nu" fouten uit het verleden onder het tapijt willen schuiven, feit blijft dat Kooistra heeft verzuimd om, zoals van hem als wethouder mocht worden verwacht, te anticiperen op een mogelijke politieke doodzonde van het mogelijk in strijd handelen met de Gemeentewet.

Berenschot ziet geen wettelijke overtreding door Kooistra. Klopt dat? Als een ambtenaar iets ziet waarvan hij weet of hoort te weten dat het niet door de beugel kan, dan dient hij dat te melden. Doet hij dat niet dan kan hem dat zelfs zijn baan kosten. Een burger wordt ook geacht in actie te komen of het nu gaat op een inbraak of een ongeval. Bij een politicus is dat niet anders: bij (een vermoeden van) strijdig handelen met de (Gemeente)wet door een andere politicus hoort hij direct te melden. Kooistra had, als hij zelf al naar Marinus en Opsterlands Belang signalen heeft afgegeven, méér moeten doen. Door dat niet te doen heeft hij belangenverstremming vergoelijkt.

Nee, Kooistra blijft bij zijn keuze en blijft. Hij móg ook blijven omdat inhoud belangrijker is dan integriteit, belangrijker dan de wet. Zijn partij, het Christelijk Democratisch Appèl is, net als de andere coalitiepartijen, geen haar beter dan Kooistra zelf door Kooistra te blijven steunen. Alleen D66 heeft, door uit de coalitie te stappen, laten zien dat het rapport van Berenschot de partij tot een ander inzicht heeft gebracht. Christen Unie, CDA en Opsterlands Belang durven zelfkritiek niet aan en blijven gehecht aan het pluche.

Is het vreemd dat Sikke Marinus in die omgeving voor inhoud heeft gekozen? Democratisch Appèl heet dat. Laat dat Christelijk maar achterwege.